

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Constitutiones Et Decreta Apostolica

Coloniæ Agrippinæ, 1679

Innocentii XI. Decretum contra 65. Propositiones sacandalosas, & in praxi perniciosas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42459

S. D. N.

INNOCENTII Divinâ Providentiâ Papæ XI
Decretum contra Propositiones 65. scan-
dalosas & in praxi perniciosas.

FERIA QVINTADIE II. MARTII M. DC. LXXIII

In Generali Congregatione S. ROMANÆ &
Universalis Inquisitionis Habitâ in
Palatio Apostolico Vaticano Co-
ram Sanctissimo D. N. D.

INNOCENTIO
DIVINA PROVIDENTIA
PAPA XI.

Ac Eminentissimis & Reverendissimis Dominis
S. R. E. Cardinalibus In totâ Republicâ Chris-
tianâ contra hæreticam pravitatem Generalibus
Inquisitoribus, à Sanctâ Sede Apostolicâ specia-
liter deputatis.

S Anctissimus D. N. Innocentius Papa XI
prædictus, ovium sibi à Deo creditarum
saluti sedulò incumbens, & salubre opus
in segregandis noxiis doctrinarum pascuis ab

innocentis à fel. record. Alexandro VII. Prædecessore suo inchoatum profèqui volens, plurimas propositiones, partim ex diversis, vel libris, vel thesibus, seu scriptis excerptas, & partim noviter adinventas, Theologorum plurium examini, & deindè Eminentissimis, & Reverendissimis Dominis Cardinalibus contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus subjecit. Quibus propositionibus sedulò, & accuratè sæpiùs discussis, eorundem Eminentissimorum Cardinalium, & Theologorum votis per Sanctitatem Suam auditis: Idem Sanctissimus D. N. re postea maturè consideratâ, statuit, & decrevit pro nunc sequentes propositiones, & unamquamque ipsarum, sicut jacent, ut minimùm tamquam scandalosas, & in praxi perniciosas, esse damandas, & prohibendas, sicuti eas damnat, & prohibet. Non intendens tamen Sanctitas Sua per hoc Decretum alias propositiones in ipso non expressas, & Sanctitati Suæ quomodolibet, & ex quacumque parte exhibitas vel exhibendas, ullatenùs approbare.

I. Non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relictâ tutiore, nisi id vetet lex, conventio, aut periculum gravis damni incurrendi. Hinc sententiâ probabili tantùm

H

uten-

utendum non est in collatione Baptismi, Ordinis Sacerdotalis, aut Episcopalis.

2. Probabiliter existimo, Judicem posse judicare juxtà opinionem etiam minùs probabilem.

3. Generatim dum probabilitate, sive intrinsecâ, sive extrinsecâ quantumvis tenui, modò à probabilitatis finibus non exeat, confisi aliquid agimus, semper prudenter agimus.

4. Ab infidelitate excusabitur Infidelis non credens ductus opinione minus probabili.

5. An peccet mortaliter, qui actum dilectionis Dei semel tantùm in vita eliceret, condemnare non audemus.

6. Probabile est, ne singulis quidem rigorosè quinquenniis per se obligare præceptum charitatis erga Deum.

7. Tunc solùm obligat, quando tenemur justificari, & non habemus aliam viam, quâ justificari possumus.

8. Comedere, & bibere usque ad satietatem ob solam voluptatem non est peccatum, modò non obsit valetudini, quia licitè potest appetitus naturalis suis actibus frui.

9. Opus Conjugii ob solam voluptatem exercitum omni penitùs caret culpâ, ac defectu veniali.

10. Non tenemur proximum diligere actu interno, & formali

11. Præ-

11. Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos.

12. Vix in Secularibus invenies, etiã in Regibus, superfluum statui. Et itã vix aliquis tenetur ad eleëmofynam, quando tenetur tantũ ex superfluo statui.

13. Si cum debitã moderatione facias, potes absque peccato mortali de vitã alicujus triftari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, & desiderare; non quidem ex displicentiã personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.

14. Licitum est absoluto desiderio cupere mortem Patris, non quidem, ut malum Patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirũ ei obventura est pinguis hæreditas.

15. Licitum est filio gaudere de parricidio Parentis à se in ebrietate perpetrato, propter ingentes divitias indè ex hæreditate consecutas.

16. Fides non censetur cadere sub præceptum speciale, & secundũ se.

17. Satis est Actum fidei semel in vita elicere.

18. Si à potestate publicã quis interrogetur, fidem ingenuè confiteri, ut Deo, & fidei gloriosum consulo, tacere, ut peccaminosum per se non damno.

19. Voluntas non potest efficere, ut assensus

sus fidei in seipso sit magis firmus, quàm mereatur pondus rationum ad assensum impellentium.

20. Hinc potest quis prudenter repudiare assensum, quem habebat supernaturalem.

21. Assensus fidei supernaturalis, & utilis ad salutem stat cùm notiã solùm probabili revelationis; immò cùm formidine, quã quis formidet, ne non sit locutus Deus.

22. Non nisi fides unius Dei necessaria videtur necessitate medi, non autem explicita Remuneratoris.

23. Fides latè dicta ex Testimonio Creaturarum similivè motivo ad justificationem sufficit.

24. Vocare Deum in testem mendacii levis non est tanta irreverentia, propter quam velit aut possit damnare hominem.

25. Cum causâ licitum est jurare sine animo jurandi, sivè res sit levis sivè gravis.

26. Si quis, vel solus, vel coram aliis, sivè interrogatus, sivè propriã sponte, sivè recreationis causâ, sivè quocumque alio fine juret, se non fecisse aliquid, quod revera fecit, intelligendo intra se aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam viam ab eâ, in quâ fecit, vel quodvis aliud additum verum, revera non mentitur, nec est perjurus.

27. Causa justa utendi his amphibologiis est,

est, quoties id necessarium aut utile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, ita ut veritatis occultatio censeatur tunc expediens & studiosa.

28. Qui mediante commendatione, vel munere ad magistratum vel Officium publicum promotus est, poterit cum restrictione mentali præstare juramentum, quod de mandato Regis à similibus solet exigi, non habito respectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

29. Urgens metus gravis est causa justa Sacramentorum administrationem simulandi.

30. Fas est viro honorato occidere invasorem, qui nititur calumniam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit; idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & post impactam alapam, vel ictum fustis fugiat.

31. Regulariter occidere possum furem pro conservatione unius aurei.

32. Non solum licitum est defendere defensione occisivâ, quæ actu possidemus, sed etiam ad quæ jus inchoatum habemus, & quæ nos possessuros speramus.

33. Licitum est tam hæredi, quàm legatario contra injustè impediens, ne vel hæreditas adeatur, vel legata solvantur, se taliter
de

defendere, sicut & jus habenti in Cathedram vel Præbendam contra eorum possessionem injustè impediendam.

34. Licet procurare abortum ante animationem foetus, ne Puella deprehensa gravida occidatur, aut infametur.

35. Videtur probabile omnem foetum, quamdiù in utero est, carere animâ rationali, & tunc primùm incipere eandem habere, cùm paritur, ac consequenter dicendum erit in nullo abortu homicidium committi.

36. Permissum est furari, non solùm in extremâ necessitate, sed etiam in gravi.

37. Famuli, & famulæ domesticæ possunt occultè heris suis surripere ad compensandam operam suam, quam maiorem judicant salario, quod recipiunt.

38. Non tenetur quis sub poenâ peccati mortalis restituere, quod ablatum est per pauca furta, quantumcumque sit magna summa totalis.

39. Qui alium movet aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.

40. Contractus Mohatra licitus est, etiam respectu ejusdem Personæ, & cum contractu retrovenditionis præviè inito, cum intentione lucri.

41. Cum numerata pecunia pretiosior sit

nu-

numerandâ, & nullus sit, qui non majoris faciat pecuniam præsentem quàm futuram, potest creditor aliquid ultrà sortem à mutuatorio exigere, & eo titulo ab usurâ excusari.

42. Usura non est, dum ultrà sortem aliquid exigitur, tamquam ex benevolentia & gratitudine debitum, sed solùm, si exigatur tamquam ex justitiâ debitum.

43. Quidni non nisi veniale sit detrahentis auctoritatem magnam, sibi noxiam, falso crimine elidere?

44. Probabile est non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam justitiam, & honorem defendat. Et si hoc non sit probabile, vix ulla erit opinio probabilis in Theologiâ.

45. Dare temporale pro spirituali non est simonia, quando temporale non datur tamquam pretium, sed dumtaxat tamquam motivum conferendi vel efficiendi spirituale, vel etiã quando temporale sit solùm gratuita compensatio pro spirituali, aut è contra.

46. Et id quoque locum habet, etiamsi temporale sit principale motivum dandi spirituale; immò etiamsi sit finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud pluris æstimetur, quàm res spiritualis.

47. Cum dixit Concilium Tridentinum eos alienis peccatis communicantes mortaliter

peccare, qui, nisi quos digniores & Ecclesiae magis utiles ipsi judicaverint, ad Ecclesias promovent, Concilium, vel primò videtur per hoc digniores non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum sumpto comparativo pro positivo; vel secundò, locutione minus proprià ponit digniores, ut excludat indignos, non verò dignos; vel tandem loquitur tertio, quando fit concursus.

48. Tam clarum videtur, fornicationem secundum se nullam involvere malitiam, & solùm esse malam, quia interdicta, ut contrarium omninò rationi dissonum videatur.

49. Mollities jure naturæ prohibita non est. Unde, si Deus eam non interdixisset, sæpè esset bona, & aliquando obligatoria sub mortali.

50. Copula cum conjugatâ, consentiente marito, non est adulterium; adeòque sufficit in confessione dicere, se esse fornicatum.

51. Famulus, qui submissis humeris scientèr adjuvat herum suum ascendere per fenestras ad stuprandum virginem, & multoties eidem subservit deferendo scalam, aperiendo januam, aut quid simile coòperando, non peccat mortaliter, si id faciat metu notabilis detrimenti, puta ne à Domino malè tractetur, ne torvis oculis aspiciatur, ne domo expellatur.

52. Præ-

52. Præceptum servandi festa non obligat sub mortali, seposito scandalo, si absit contemptus.

53. Satisfacit præcepto Ecclesiæ de audiendo sacro, qui duas ejus partes, immò quatuor, simul à diversis Celebrantibus audit.

54. Qui non potest recitare Matutinum & Laudes, potest autem reliquas Horas, ad nihil tenetur, quia major pars trahit ad se minorem.

55. Præcepto Communionis annuæ satisfit per sacrilegam Domini manducationem.

56. Frequens Confessio & Communio, etiam in his, qui gentilitèr vivunt, est nota prædestinationis.

57. Probabile est, sufficere attritionem naturalem, modò honestam.

58. Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.

59. Licet sacramentaliter absolvere dimidiatè tantum confessos ratione magni concursus Pœnitentium, qualis v. g. potest contingere in die magnæ alicujus festivitatis, aut Indulgentiæ.

60. Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, Naturæ, aut Ecclesiæ, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda, nec differenda absolutio; dummodò ore proferat, se dolere, & proponere emendationem.

61. Po-

61. Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere, quinimmò directè & ex proposito quærit, aut ei se ingerit.

62. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis aut honesta non fugiendi occurrit.

63. Licitum est quærere directè occasionem proximam peccandi pro bono spirituali vel temporali, nostro vel proximi.

64. Absolutionis capax est homo, quantumvis laboret ignorantia Mysteriorum Fidei, & etiam si per negligentiam, etiam culpabilem, nesciat Mysteriorum Sanctissimæ Trinitatis & Incarnationis Domini Nostri JESU CHRISTI.

65. Sufficit illa Mysteriorum semel credidisse. Quicumque autem cujusvis conditionis, status & dignitatis, illas vel illarum aliquam, conjunctim vel divisim, defenderit, vel ediderit, vel de eis disputativè, publicè aut privatim tractaverit vel prædicaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem latæ sententiæ, à qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab aliquo quâcumque etiam dignitate fulgente, nisi pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

Insuper districtè in virtute Sanctæ Obedientiæ

dientiae, & sub interminatione Divini Judicii prohibet omnibus Christi Fidelibus, cujuscumque conditionis, dignitatis, & status, etiam speciali, & specialissimâ notâ dignis, nè prædictas Opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

Tandem, ut ab injuriosis contentionibus Doctores, seu Scholastici, aut alii quicumque impostero se abstineant, & ut paci & charitati consulatur, idem Sanctissimus in virtute Sanctæ Obedientiæ eis præcipit, ut tam in libris imprimendis, ac manuscriptis, quàm in Thesibus, Disputationibus, ac Prædicationibus caveant ab omni censurâ, & notâ, nec non à quibuscumque conviciis contra eas propositiones, quæ adhuc inter Catholicos hinc indè controvertuntur, donec à S. Sede recognitæ super iisdem propositionibus judicium proferatur.

FRANCISCUS RICCARDUS *Sanctæ Romanæ, & Universalis Inquisitionis Notarius.*

Loco Sigilli.

Anno